

vejlede med hensyn til vilkårene også med henblik på bevilling.

Flertallet mener, at unødvendig optagelse af politirapport kan undgås ved instruktion af amter og politi, og at fornøden vejledning med hensyn til vilkår gives under vilkårsforhandlingen.“

3. Gennemførelse af retsplejerådets forslag må antages at ville medføre, at et meget stort antal af de fri proces-sager, der nu under behandlingen hos overøvrigheden bliver forligt, frafaldet eller overgår til bevilling (i København ca. 260 sager årligt), fremtidig vil blive indbragt for domstolene.

Under den gældende ordning modtager overøvrigheden mange andragender om bevilling til separation eller skilsmisse, selv om betingelserne for at få bevilling ikke er til stede, enten fordi andragendet indgives af den ene ægtefælle alene, eller fordi ægtefællerne ikke er enige om vilkårene for separation eller skilsmisse. Overøvrigheden vil da, hvis mægling mellem ægtefællerne ikke giver resultat, prøve at skabe forudsætning for, at separation eller skilsmisse kan ske ved bevilling. Lykkes dette ikke, vil andragendet ofte blive behandlet som et andragende om fri proces. Ændres de gældende regler således, at sagsøgeren straks kan få beskikket en advokat, må det antages, at også mange af disse sager straks vil blive indbragt for retten.

Som nævnt anførte retsplejerådet som argument for sit forslag, at man ville undgå en uheldig forhaling af sagerne. Det har fra anden side været anført, at det tager 2-3 måneder at opnå fri proces i ægteskabssager. En forespørgsel i overpræsidiets og de største amter viser, at dette ikke er det sædvanlige. I tilfælde, hvor der optages politirapport, er ekspeditionstiden ganske vist fra 1½-3 måneder, i et enkelt amt op til 4 måneder, men politirapporter optages nu kun i et meget begrænset antal sager. Ekspeditionstiden reduceres herved betydeligt, i København f. eks. til 3-4 uger.

Justitsministeriet er opmærksom på problemet om en forkortelse af ekspeditionstiden for andragender om fri proces i ægteskabssager og overvejer at instruere overøvrigheden om, at sager af denne art skal fremskyndes mest muligt, og at politirapporter kun undtagelsesvis bør optages.

Spørgsmål 4:

Bør bestemmelsen i forslaget § 453, stk. 1, om, at retten kan bestemme, at retsmøderne skal foregå for lukkede døre, ikke ændres sådan, at lukning bliver obligatorisk?

Svar:

Forslagets § 453, stk. 1, om dørlukning svarer ganske til gældende ret.

Da retsmøder i ægteskabssager som alt-overvejende hovedregel foregår for lukkede døre, har justitsministeriet intet at indvende mod en regel, der gør dørlukning obligatorisk i disse sager. Reglen vil i givet fald svare til bestemmelse om dørlukning i kapitlet om faderskabssager (§ 456 o).

Indføres den foreslåede regel, skal 1. pkt. i forslaget § 453, stk. 2, udgås.

Spørgsmål 5:

Vil ministeren kunne tiltræde en forkortelse af ankefristen?

Svar:

Efter forslaget § 454, stk. 1, 1. pkt., der svarer til gældende ret, er ankefristen i ægteskabssager altid 8 uger. Den almindelige ankefrist er 4 uger ved anke fra underret til landsret og 8 uger ved anke fra landsret til højesteret.

Reglen om, at ankefristen i ægteskabssager er 8 uger også ved anke fra underret til landsret, er begrundet i, at der ikke kan meddeles tilladelse til efter ankefristens udløb at anke en dom, der går ud på separation, skilsmisse eller omstødelse af ægteskab, eller hvorved et ægteskab er kendt ikke bestående. I alle andre sager — bortset fra sager om mortifikation af værdipapirer — kan justitsministeriet inden for et år meddele tilladelse til anke, selv om ankefristen er udløbet.

Når denne adgang til at opnå oprejsningsbevilling er afskåret i ægteskabssager, bør parterne efter justitsministeriets mening have længere tid til at overveje spørgsmålet om anke, og en forkortelse af den gældende ankefrist kan derfor forekomme mindre rimelig.

Man går ud fra, at spørgsmålet ikke angår ankefristen ved anke fra landsret til højesteret, der som nævnt har samme længde i ægteskabssager som i andre sager.